

Ткачук Ліна Петрівна
вчитель початкових класів
спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії
Великоклицьківського НВК,
Корецького району

Українська мова. Навчання грамоти.

Клас: 1

Тема: Звуки [б] [б '], буква Бб (бе). Відпрацювання літературної вимови слів зі звуком [б]. Вправи на зіставлення вимови зі звуками [б], [п].

Мета : ознайомити учнів зі звуком [б], буквою «бе», що його позначає; формувати навичку літературної вимови звука [б] у складах і словах різної структури; виховувати дбайливе ставлення до природи.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Обладнання: предметні малюнки, сніжинки, зображення букви «бе», комплект фішок для звукового аналізу слів, каса букв, ілюстрації, набір слів до уроку, плазма, ПК.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент.

- Давайте привітаємось і подаруємо один одному посмішки.
- Покажіть, який у вас настрій ? Чому саме такий? (діти показують смайлики)

II. Актуалізація опорних знань учнів.

1. Гра «Додай склад»

- Зима- чарівниця все довкола вкрила білою пухнастою ковдрою й погляньте, навіть нам до класу жартома сипнула сніжинок. Візьміть. Будь ласка. Ці чарівні сніжинки і прочитайте буквосполучення, які вони принесли, доберіть з ними слова.

СЬО	НЬО	ТЬО	ЛЬО
Сьогодні	Деньок	Тьотя	Льон
	Пеньок		Льотчик
	Коньок		Кольори
			Польоти

НЬ	ЛЬ	СЬ	ЗЬ	ДЬ	ТЬ
Півень	Сіль	Лось	Слизько	Ведмідь	Папороть
Кінь	Моль	Карась	Низько	Мідь	
Пень	Соль	Рись	Вузько		
День	Василько	Лосось			
Олень	Пальто				
Окунь	Постіль				

У нас на екрані теж чарівні сніжинки. Давайте поглянемо, що вони нам принесли.

2. Гра «Склади речення із сніжинок»

1. Росте, полі, у, льон. Квіти, ньому, на, сині.

2. Велику, він, приносить, користь.

А хто нагадає, яку користь приносить льон?

III. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми і завдань уроку.

1. Постановка проблеми.

- Квіточкою льону нас лагідно торкнулось літо. Проте зараз... зима.

А чи знаєте ви рослинку, яка теж цвіте невеличкими синіми квіточками, але морозів не боїться?

Цвіте синьо, лист зелений,

Квітник прикрашає; хоч мороз

усе побив, - його не зламає. (Барвінок)

Барвінок не міг сьогодні прийти до нас .

- Може, ви самі скажете, чому?
- Так, адже ми подорожуємо країною Букварією і познайомимося з улюбленою літерою Барвінка, визначатимемо місце звуку. Який вона позначає в словах, аналізуватимемо і читатимемо цікаві завдання, що приніс Барвінок.

IV. Сприйняття, усвідомлення й осмислення нового матеріалу.

Діти, давайте будемо виконувати завдання від Барвінка.

1. Виділення звуку [б].

Як навколо об'їси – серединки не проси.

Ми такі гостинці – дірка в серединці. (Бублики)

- Виконайте звуко – буквенний аналіз слова – відгадки.
- Який перший звук у цьому слові? Третій?

2. Конкурс на кращого скоромовця. (робота над скоромовкою).

Давайте пригадаємо вивчені скоромовки

Бурі бобри брід перебрели,

Забули бобри забрати торби.

Про кого йде мова?

Що вони робили?

Повторіть скоромовку разом зі мною (*чітко, цілими словами*)

Повторіть тільки губами (*«Німе кіно» за матеріалами авторського посібника «Перші кроки»*)

Тепер швидше і голосніше. По одному.

Який звук найчастіше повторюється

Розкажіть спосіб творення. (*Міцно стулюємо губи, набираємо багато повітря і з голосом виштовхуємо його, відкривши губи*).

Спробуйте охарактеризувати його. (*Приголосний, бо при вимові беруть участь і губи*)

То який він ще? (*губний*)

3. Гра «Впізнай звук» [б].

Звук ми охарактеризували, а чи вмієте ви його розпізнати в мовленні?

Оплесками визначте слова, в яких є звук [б]:

Собака, ведмідь, бик, борсук, кабан, бобер, лисиця, білка.

- А тепер уважно послухайте слова і назвіть зайве:

Зебра, борсук, верблюду, бджола, бегемот. (зайве бджола)

Чому? (бо решта слів – назви звірів, а бджола – комаха)

Що ви знаєте про бджолу?

4. Розвиток мовлення.

Сьогодні у нас на уроці присутня ось така бджола (зображення комахи на екрані). Дорослі називають її схожою на справжню, але значно більшу, щоб ми могли її роздивитися. Вона запрошує вас на килимок, де розсіпані слова, з яких треба скласти речення.

Бджола мала, а й та працює.

Це прислів'я, ми часто зустрічаємося з ним на уроках. Як ви розумієте це прислів'я?

Люди здавна поважали цю комаху за її працьовитість. Давайте і ми будемо трудитися, душу, старанність у роботу вкладати, і кожну хвилину берегти.

5. Фізкультхвилинка для очей.

Раз, два –

Рівно голова!

Три, чотири, п'ять –

Нумо очі закривать!

Шість, сім –

Розплющують очки всі!

На вісім знов позакривали,

Міцненько так їх потримали

Та й все спочатку розпочали.

П'ять разів отак зробили,

І за парти знову сіли.

6. Гра «Живий звук»

Діти руками показують звукові моделі слів сова, зима, тато, брат.

7. Робота в парах. (з'єднати слова з їх звуковими моделями)

Баран - =0-0- - 0

Дуб - -0-0-

Білочка - -0-

V. Ознайомлення з буквою «бе».

1. Звук [б] – на письмі позначає букву «бе». Буква «бе» - друга літера абетки, вона в алфавіті стоїть поряд із буквою Аа.

Йшов баранчик з нами в ліс,

На рогах травичку ніс.

Ми вивчаєм букву Бе,

Він із нами: «Бе-бе-бе»

2. Гра «Образ літери»

М'який знак собі з дощок

Змайстрував зручний дашок.

Можу йти тепер далеко

Не страшні дощі і спека!-

Подивився знак в люстерко –

І в очах йому померкло:

Він впізнати не міг себе,

Схожий був на букву «бе».

Порівняння великої і малої літери Бб; їх місце у касі букв і визначення місця у вагончику ПОТЯГУ - БУКВИЦІ.

3. Друкування в зошиті

БББббб

4. Утворення складів прямих та обернених з буквою Б.

(<https://novashkola.ua/1-klas/ukrayinska-mova-1-klas/urok-18/>)

5. Музична фізкультхвилинка «Сніжок» (<https://www.youtube.com/watch?v=h20XWHNm0Ak>).

VI. Робота з Букварем (ст.78-79).

А тепер буквар запрошує вас до себе на сторінку...

1. Читання складів зі звуками [б], [п] в будиночках. Зіставлення звуків [б], [п].

2. Гра « Букви заблукали».

- Вставте букви, утворіть слова.

3. Читання пар слів з буквами «бе», «пе». *(Учитель підказує, що треба читати так, щоб у парах слів чітко було чути звуки [б], [п])* .

4. Читання тексту « Великі друзі»

а) Гра « Передбачення».

- Прочитайте заголовок. Як ви гадаєте, про що йтиметься в тексті?

б) Виразне читання тексту вчителем.

- Чи справдились наші передбачення? Про яких друзів ідеться в тексті?

в) Словникова робота.

БАБУСЕНЬКО ПОДАРУВАЛА

ПРОСИВ БУДЬ ЛАСКА

г) Гра « Бджілка» . Самостійне напівголосне читання тексту учнями.

д) Вибіркове читання:

- Що просив онук у бабусі?

- Кого подарувала бабуся онукові?

- Як назвав собаку Борис?

е) Вправа « Мікрофон».

- Чи є в тебе чотириногий друг? Розкажи про нього.

VII. Підсумок уроку.

- Давай те пригадаємо, що цікавого вам було на уроці?

- Що вам сподобалося? – Який у вас зараз настрій?